

VỊ PHÁP THIÊU THÂN

Bài thuyết trình nhân Lễ Tưởng Niệm 50 Năm
Bỏ Tát Quảng Đức vị pháp thiêu thân

Kính bạch chư Tôn Đức,
Kính thưa Ban Tổ Chức.
Kính thưa toàn thể quý liệt vị :

Trước Lễ Phật Đản hai ngày, tòa Tỉnh trưởng và Thị Trưởng Thừa Thiên, Huế nhận được điện văn số 9195 đề ngày 6-5-1963 của Văn Phòng Phủ Tổng Thống ra lệnh cấm treo cờ Phật Giáo tại tư gia trong Mùa Phật Đản. Đêm hôm ấy, Cảnh Sát đi khắp thành phố Huế, đến nhà Phật tử triệt hạ và xé cờ Phật Giáo. Không những thế họ còn đe dọa bỏ tù những ai có thái độ phản đối. Hành động này đi ngược lại nguyên tắc căn bản của nền dân chủ Tây Phương như được ghi trong Magna Carta ngày 15-6-1215 dưới thời vua John nước Anh. Những nước dân chủ Tây Phương xem mái ấm gia đình là nơi tôn nghiêm, không ai có thể xâm phạm, từ đó người Anh có câu ngạn ngữ '*A Man's home is his Castle*' (Nhà là lâu đài của con người.)

Tuy nhiên cũng vào năm ấy, năm 1215, Giáo hoàng Innocent III trong vụ xung đột với vua John nước Anh, đã cổ vũ vua Phillip nước Pháp đưa quân xâm chiếm Anh quốc. Giáo hoàng ép quốc vương Sicily, Aragon, Hung Gia Lợi và Anh phải thần phục Tòa Thánh. Giáo hoàng triệu tập Công Đồng Lateran IV tại La Mã. Một trong những đề tài chính được đưa ra thảo luận trong Công Đồng là vấn đề dị giáo. Dưới sự hướng dẫn của Giáo Hoàng, Công Đồng thông qua Quyết Nghị, Qui Luật, Phương Thức hành xử đối với dị giáo. Giám mục, quan sở tại và tín đồ Thiên Chúa La Mã phải truy nã, lùng bắt tín đồ dị giáo, hoặc bị tình nghi là dị giáo, rồi giao cho Tòa Án Giáo Hội xét xử.

Là một tín đồ Thiên Chúa ngoan đạo, có lẽ Tổng Thống Ngô Đình Diệm đã thấm nhuần tư tưởng quyền uy của Tòa Thánh hơn là nguyên tắc dân chủ của Magna Carta.

Phật Tử không được treo cờ Phật Giáo, lá cờ được Đại Hội Phật Giáo Thân Hữu Thế Giới thông qua ngày 8-6-1950 tại Colombo, thủ đô nước Tích Lan, trong khi cờ Vatican là cờ Quốc Gia Giáo Hoàng (Papal States) lại được treo trước doanh trại quân đội mà đại đa số không phải tín đồ Thiên Chúa Giáo vào dịp Lễ Noel.

Quốc gia Giáo Hoàng là một lãnh thổ vùng Trung Ý do Pepin, vua xứ Franks dâng hiến cho Tòa Thánh vào năm 751 và cờ quốc gia Giáo Hoàng đã bay phất phới tại Rome từ thế kỷ 8 cho đến ngày nay.

Trong chuyến viếng thăm của đức Hồng Y Đặc Sứ Agagianian từ ngày 16 đến ngày 18 tháng 2 năm 1959, cờ Vatican không những treo khắp nơi để đón chào Hồng Y Đặc Sứ của đức Giáo Hoàng, mà còn treo trên cột cờ trước Dinh Độc Lập. Không biết Nam Việt Nam là thuộc quốc của Tòa Thánh khi nào ?

Không khí thành phố Huế trở nên nặng nề, căng thẳng sau khi Cảnh Sát triệt hạ cờ Phật Giáo. Họ cảm thấy bị đối xử một cách quá bất công và họ cương quyết đứng lên đòi tự do và bình đẳng tôn giáo.

Như mọi năm vào Ngày Phật Đản, lúc 20 giờ Đài Phát Thanh Huế có một chương trình phát thanh đặc biệt. Phật Tử thường đến đứng chung quanh khu đất trống của Đài để nghe. Năm nay họ đến và chờ đợi mãi mà vẫn không nghe Đài nói gì ngoại trừ những bản quân ca. Phật Tử kéo đến một lúc một đông. Xe cứu hỏa đến xịt nước giải tán, rồi lựu đạn cay, rồi súng trường, súng máy từ 5 chiếc xe thiết giáp do Thiếu Tá Đặng Sĩ, Phó Tỉnh Trưởng Nội An chỉ huy, nhắm đạn vào đám đông làm chết 8 em tuổi từ 12 đến 20 và 14 người bị thương mà Tổng Thống Ngô Đình Diệm nói là do Việt Cộng gây nên mặc dầu lực lượng an ninh của thành phố Huế không bắt được một cán binh Việt Cộng nào và mặc dầu nhiều nhân chứng cho biết do những xe thiết giáp của thiếu tá Đặng Sĩ gây nên.

Làm sao một vị Tổng Thống có thể lạnh lùng, vô cảm trước những cái chết bi thảm như vậy, phải chăng lòng Tổng Thống chai sạn vì đã quá quen thuộc với những cảnh tượng chết chóc còn rùng rợn hơn do các Tòa Án Dị Giáo gây nên khắp Năm Châu ?

Tôi không tin như vậy, vì Linh Mục Lê Quang Oánh và một số đồng đạo, đã viết *Huyết Lệ Thư* đề ngày 12-5-1963 gửi cho Tổng Hội Phật Giáo với lời lẽ thống thiết : “ . . . Rất đau buồn cho thế đạo nhân tâm. Xin kính cẩn phân ưu cùng quý vị và quý Phật Tử trong cuộc tang thương vào dịp Lễ Phật Đản năm nay ở cố đô Huế, tán dương quan điểm đấu tranh cho tín ngưỡng tự do. Chúng tôi lên án “Tội Bất Công” đã giết hại đồng bào vô tội. Thật là tàn bạo dã man, phản dân chủ, phản tự do, phản đạo đức, làm nhục cho quốc thể Việt Nam, một nước văn hiến trên bốn nghìn năm lịch sử . . . ”

Trước tình thế ấy, Hòa Thượng Thích Quảng Đức, xuất gia từ thuở nhỏ, hành Bồ Tát Đạo, phát nguyện tự thiêu để bảo vệ Chánh Pháp, cầu mong Tăng Ni Phật Tử thoát khỏi cơn khổ nạn, nguyện cầu Tổng Thống Ngô Đình Diệm sáng suốt thỏa mãn 5 nguyện vọng của Phật Giáo và Hoà Thượng đã thực hiện lời phát nguyện của mình vào sáng ngày 11-6-1963 tại ngã tư Phan Đình Phùng và Lê Văn Duyệt, Sài Gòn. Sau khi xăng đã đổ đầy mình, Hòa Thượng điềm tĩnh quệt điềm. Lửa bùng cháy. Hòa Thượng ngồi thẳng, hai tay bắt ấn, im lặng, sắc mặt không thay đổi. Ngọn lửa bốc cao, phủ kín thân ngài. Mọi người chung quanh đều qui xuống, tiếng khóc nức nở xen lẫn tiếng cầu kinh.

Nhục thể của Hoà Thượng được đưa đến An Dưỡng Địa để làm Lễ Trà Tỳ và nhục thân của Ngài được đưa vào lò thiêu ngày 21-6-1963. Ngọn lửa nổi lên, mức nóng đến 4000 độ, suốt trong 10 giờ vẫn không thiêu hủy được trái tim của Ngài. Trái Tim của vị Bồ Tát đi trên con đường Bồ Tát.

Tại sao Hòa Thượng Quảng Đức hy sinh mạng sống của mình bằng cách tự thiêu mà không bằng các phương thức khác ?

-Vi Hòa Thượng thâm nhuần đạo lý từ bi của Phật Giáo, muốn đi trên con đường Bồ Tát chứ không theo mô hình ‘*Lấy Mắt Trả Mắt, lấy Răng trả Răng*’ (An Eye for an Eye, a Tooth for a Tooth).

-Vi Hòa Thượng theo hạnh nguyện Bồ Tát, lấy thân mình làm bó đuốc soi đường chứ không sát hại kẻ khác, truyền thống mà hiện nay Tăng Ni và Phật Tử Tây Tạng đang thực thi để cảnh giác nhà cầm quyền Trung Cộng về chính sách đồng hóa và hủy diệt văn hóa đặc thù của Tây Tạng.

Tổng Thống Ngô Đình Diệm đã phản ứng như thế nào ?

-Tăng gia đàn áp, khủng bố.

-Tấn công bằng lựu đạn cay, lựu đạn khói.

-Rào giây kẽm gai chung quanh chùa, cắt điện nước của chùa.

-Cho thiết giáp tuần hành đường phố để thị uy.

-Ra Thông Tư gọi sự tự thiêu là một vụ mưu sát, một vụ nướng người.

Càng đàn áp, càng xuyên tạc, càng lộng ngôn, Tăng Ni Phật Tử Việt Nam càng quyết tâm tranh đấu trong tinh thần bất bạo động, tinh thần Bồ Tát đạo. Kết quả Thông Cáo Chung được ký kết lúc 1 giờ 30 khuya Chủ Nhật ngày 16-6-1963.

Mười ngày sau khi Bản Thông Cáo Chung được ký kết :

- Ông Cố Vấn Ngô Đình Nhu phủ nhận giá trị của Bản Thông Cáo Chung.
- Chính quyền thành lập Ủy Ban Liên Phái Bảo Vệ Phật Giáo Thuần Túy để chống lại Ủy Ban Liên Phái Bảo Vệ Phật Giáo, cốt phân hóa Phật Giáo, không khác gì quân Pháp năm 1947 đã thành lập Giáo Hội Thuyền Lữ tại Huế để chống lại Giáo Hội Phật Giáo Truyền Thống, để lung đoạn hàng ngũ Phật Giáo.
- Tệ hơn nữa, chính quyền qua ông Bộ Trưởng Công Dân Vụ Ngô Trọng Hiếu cho 300 cán bộ Công Dân Vụ cạo đầu, mặc áo thầy tu đi khắp nơi quỳ tiền may cờ Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam để vu khống Phật Giáo; tổ chức thương phế binh biểu tình chống Phật Giáo; tổ chức cô nhi quả phụ biểu tình chống Phật Giáo.

Tuy nhiên mọi toan tính, mọi hành động của chính quyền không mang lại kết quả mong muốn. Nhiều Tăng Ni, Phật Tử theo gương Bồ Tát Quảng Đức vị pháp thiêu thân. Cuối cùng chính quyền sử dụng lá bài sinh tử : Tấn công chùa chiền khắp nơi trên toàn quốc, bắt giam chư Tăng Ni, Phật Tử đêm 20-8-1963. Ngày 21 Tổng Thống ban hành lệnh giới nghiêm toàn quốc.

Tổng Thống Ngô Đình Diệm so với vua Tự Đức siêu đẳng hơn nhiều. Ông đã cho bắt hàng nghìn Tăng Ni đấu tranh bất bạo động, đòi bình đẳng và tự do tôn giáo, trong khi vua Tự Đức chỉ cho bắt vài Thừa Sai tiếp tay cho Pháp xâm chiếm Việt Nam, hay xúi dân võ trang chống lại triều đình. Phải chăng Tổng Thống Diệm muốn theo gương Hồng Tú Toàn trong kế hoạch xây dựng nước Chúa (Thái Bình Thiên Quốc) trên nước Việt Nam ?

Người ta nói Tổng Thống Ngô Đình Diệm là người yêu nước, anh minh, chính trực. Miền Nam dưới thời Tổng Thống cai trị thanh bình, thịnh trị ?

-Rất nhiều người không quan niệm như vậy, ngay cả những người từng ủng hộ, từng hợp tác với ông Diệm thuở hàn vi, lúc ông Diệm mới về nước như 18 người trong Nhóm Craravelle, trong đó có Linh Mục Hồ Văn Vui, Lê Quang Luật, Trần Văn Đỗ, Trần Văn Văn, Phan Khắc Sửu, Trần Văn Hương, Lương Trọng Tường, Trần Văn Tuyên, Phan Huy Quát . . .

-*“Ông Diệm chỉ giỏi ở chỗ đàn áp các phe đối lập”* theo Khúc Hà Lĩnh. *“Ông dẹp các đảng phái quốc gia, đàn áp các phe đối lập nên dân chúng càng ngày càng chán ghét và ngả về phía Việt Cộng một cách dễ dàng.”* Theo sử gia Nguyễn Khắc Ngữ. Ông Trần Văn Ân, chiến sĩ cách mạng chống Pháp nói : *“ Không phải cụ Ngô*

giỏi nên từ năm 1955 đến năm 1960 không có giặc mà vì lúc ấy Cộng Sản còn lo nhiều chuyện lắm. Sau khi chúng sắp xếp xong công chuyện, thành lập xong con ngựa thành Troie, ở Miền Nam là Mặt Trận Giải Phóng Dân Tộc . . . Cuối năm 1959, đầu năm 1960 mới khởi sự trận giặc thứ nhì . . .”.

-Giáo sư Nguyễn Văn Bông, Viện Trưởng Học Viện Quốc Gia Hành Chánh trong *Nhận Xét Về Hiến Pháp Đệ Nhất Cộng Hòa* viết: “Sau khi truất phế Bảo Đại và tập trung quyền lực trong tay, Ngô Đình Diệm phát động chiến dịch loại trừ các đoàn thể độc lập . . . Ngày 4-3-1956 cuộc tổng tuyển cử bầu Quốc Hội Lập Hiến được tổ chức. Dự án Hiến Pháp được Quốc Hội Lập Hiến chung kết ngày 20-10-1956 và ngày 26 tháng 10, 1956 Ngô Đình Diệm ban hành Hiến Pháp và tự phong mình làm Tổng Thống mà không tổ chức bầu cử Tổng Thống theo bản Hiến Pháp Mới. . .” Sự kiện này chứng tỏ chức Tổng Thống của ông Ngô Đình Diệm là bất hợp pháp. Ông Ngô Đình Diệm là người vi hiến đầu tiên.

-Trong cuốn *Tyrants: History's 100 Most Evil Despots and Dictators* (Bạo Chúa : 100 nhà Độc Tài, Man Rợ nhất Lịch Sử) của Nigel Cawthorne, liệt kê 100 nhân vật khát máu nhất trong lịch sử thế giới, từ đại đế Herod, đến Hitler, Lenin, Stalin, Batista (Cuba), Causescu (Lỗ Mã Ni), Kim Nhật Thành (Bắc Triều Tiên), Pinochet (Chile), Marcos (Phi Luật Tân), Pol Pot (Cao Mên), Ngô Đình Diệm (Việt Nam). .

Như vậy tại sao vẫn có người hoài vọng chế độ Ngô Đình Diệm, muốn phục hồi ‘tinh thần Ngô Đình Diệm’?

-Có lẽ họ là những người được ân sủng của cô Tổng Thống Ngô Đình Diệm nên ân đền nghĩa trả ? Có lẽ họ không có cơ hội trải nghiệm những đàn áp, bất công dưới thời cụ Diệm ? Hay có lẽ họ chịu ảnh hưởng của những tài liệu đã được điều chỉnh về triều đại nhà Ngô?

Trong cuốn *Correcting Jesus, 2000 Years of Changing the Story* (Điều Chỉnh Jesus : Hai Nghìn Năm Thay Đổi Câu Chuyện), tác giả Brian Griffith đã đưa ra nhiều dự kiện lịch sử chứng minh Giáo Hội, ngay cả các vị Tông Đồ, đã thay đổi lời dạy của Chúa cho phù hợp nhu cầu cá nhân, nhu cầu thời đại và sự thay đổi, điều chỉnh ấy vẫn còn tiếp tục cho đến ngày nay.

Kính bạch chư Tôn Đức,
Kính thưa Ban Tổ Chức,
Kính thưa liệt quý vị :

Năm chục năm đã trôi qua, nhưng những hình ảnh giam cầm, tra tấn, chết chóc vẫn làm cho chúng ta toát mồ hôi lạnh mỗi khi nghĩ đến. Tuy nhiên hình ảnh Vị Pháp Thiêu Thân của Hòa Thượng Quảng Đức và các Tăng Ni Phật Tử, hình ảnh Trái Tim Bồ Tát vẫn hằng chiếu rạng. Trái Tim Từ Bi bất diệt, không hận thù, không oán thán, là ánh sáng chỉ đạo. Trái Tim Bồ Tát nối kết người con Phật, Tăng Già cũng như Cư Sĩ thành một khối bất khả phân và nhờ vậy chúng ta đã thoát khỏi Pháp Năm 63.

Nhưng từ đó đến nay, Phật Giáo lại trải qua 3 cơn bão táp : Trận bão năm 1967 nảy sinh Việt Nam Quốc Tự và Ấn Quang, mà thời gian nửa thế kỷ vẫn chưa đủ khả năng xóa nhòa hậu quả tai hại. Trận cuồng phong năm 1982 nảy sinh Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam cùng Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất làm thay đổi hình tướng bên ngoài để rồi cũng là người con Phật mà không thể nhìn mặt nhau và cơn gió lốc năm 2007 tách Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Hải Ngoại thành hai đé rồi con cháu một nhà mà ngoảnh mặt làm ngo ! Vô lễ đây là cách đền đáp công ơn các Thánh Tử Đạo vị Pháp Vong Thân ?

Kính bạch chư Tôn Đức,
Kính thưa Ban Tổ Chức,
Kính thưa quý liệt vị :

Nhân Ngày Tưởng Niệm 50 năm Hòa Thượng Quảng Đức và chư Tăng Ni Phật Tử Vị Pháp Thiêu Thân, chúng con Tứ Chúng Đệ Tử nguyện một lòng phục vụ Chánh Pháp, không để cho bão táp thời đại làm phân hóa, thành kính thấp nén hương lòng dâng lên giác linh Hòa Thượng và chư Tăng Ni Phật Tử vị Pháp Thiêu Thân. Thành kính cầu nguyện hương linh các bậc quá vãng về nơi an nghỉ cuối cùng, bỏ mọi hận thù, ân oán, vun trồng đức tính từ ái, cứu mang, tinh thần Trăm Con Trong Bọc Trứng, thương yêu và đùm bọc lẫn nhau.

Nam Mô Chứng Minh Sư Bồ Tát.
Trân trọng kính chào chư Tôn Đức và toàn thể quý liệt vị.
Trần Quang Thuận đê đầu đánh lễ.